02
ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්තර

හැඳින්වීම

පුරවැසි අවශ්‍යතා උපරිම අයුරින් ඉටු කිරීම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩුවක ප්‍රධානතම වගකීම වේ. මෙම වගකීම කොතෙක් දුරට ඉටු වන්නේ ද යන්න පිළිබඳ ව විමසා බැලීමේ දී ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්තර හා ඒවායේ කාර්යභාරය විමසා බැලීම වැදගත් වේ. නූතන සමාජයේ විවිධ මිනිස් අවශ්‍යතා සංකීර්ණ වී ඇති අතර ආණ්ඩුවේ කාර්යයන් ද එයට සාපේක්ෂ ව සංකීර්ණ වී ඇත. මෙම සංකීර්ණ කාර්යභාරය ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්තර මඟින් ක්‍රියාවට නංවනු ලබයි.

මෙම ඒකකයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්තර ලෙස මධ්‍යම ආණ්ඩුව, පළාත් සභා හා පළාත් පාලන ආයතන යන ස්ථර තුන පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කෙරේ. මෙහි දී,

- මෙම ආයතනවල පෙර පැවති තත්ත්ව හා වර්තමාන ව්‍යුහ හඳුන්වා දීම
- විවිධ ස්තරවල කාර්යභාරය, ඒවායේ ඵලදායීතාව සහ ක්‍රියාත්මක වීමේ දී මතුවන ගැටලු
- ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්තරවල කාර්යයන් පුරවැසියන් වෙනුවෙන් ඉටු කිරීමේ දී අදාළ ආයතනවල වගකීම හා වගවීම, ප්‍රතිලාභ ලබන පුරවැසියන් ඉටු කළ යුතු යුතුකම් හා වගකීම් අවධාරණය කෙරේ.

ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්තරවල ස්වභාවය, කාර්යභාරය, ඵලදායීතාව මෙන් ම පුරවැසි කාර්යභාරය ඵලදායීතාව මෙන් ම පුරවැසි කාර්යභාරය පිළිබඳ අවශ්‍ය නිපුණතා ශිෂ්‍ය - ශිෂ්‍යාවන් තුළ තහවුරු කිරීම මෙම ඒකකයෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.

ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්තර

වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන්නේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ඒකීය ආණ්ඩු ක්‍රමයකි. ඒකීය ආණ්ඩුවක් යනුවෙන් අදහස් වන්නේ එක් මධ්‍යම බල අධිකාරියක් තුළ බලය ඒකරාශී වී තිබීමයි. තනි මධ්‍යම ආණ්ඩුවක් මඟින් ව්‍යවස්ථාදායක, විධායක සහ අධිකරණ කටයුතු මෙහෙයවන්නා වූ ආණ්ඩුක්‍රමයක් ලෙස ද මෙය හැඳින්විය හැකි ය.

- එක් මධ්‍යම බල ආයතනයක් පමණක් "නීති පැනවීම" පිළිබඳ ව උත්තරීතර බලය ඉසිලීම ඒකීය ආණ්ඩුක්‍රමයක මූලික ලක්ෂණයයි.

ඒ.වී. ඩයිසි

- ඒකීය ආණ්ඩුක්‍රමයක ප්‍රධාන ලක්ෂණ දෙකකි. එනම්
  1. මධ්‍යම ආණ්ඩුවේ උත්තරීතරභාවය
  2. අතිරේක ස්වාධිපති ආයතන ආණ්ඩුක්‍රමය තුළ නොමැති වීම

සී.එෆ්. ස්ට්‍රෝන්ග්

මහා බ්‍රිතාන්‍ය, ජපානය, ප්‍රංශය වැනි සංවර්ධිත රටවල් මෙන් ම පාකිස්ථානය, බංග්ලාදේශය, නේපාලය වැනි සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් ද ඒකීය රාජ්‍යයන්ට උදාහරණ වේ.

ඒකීය ආණ්ඩුක්‍රමයක් පවතින ශ්‍රී ලංකාව තුළ මධ්‍යම ආණ්ඩුව හා ප්‍රාදේශීය පාලනය පිළිබඳ දීර්ඝ ඉතිහාසයක් ඇත. අතීතයේ මධ්‍යම පාලනය හැරුණු විට රජුගේ පාලන කටයුතුවල සහායට ප්‍රාදේශීය ඒකක සැකසී තිබිණි. එනම්

- උත්තර පස්ස
- ප්‍රාචීන පස්ස
- දක්ඛිණ පස්ස
- පශ්චිම පස්ස

යනුවෙනි.

අනුරාධපුර යුගයේ අග භාගය වන විට රජරට, රුහුණු රට, මලය රට හා දක්ඛිණ දේශය යනුවෙන් පාලන ඒකක කිහිපයක් ම පැවති අතර පොලොන්නරුව යුගය වන විට රජරට, දක්ඛිණ දේශය, දෙළොස් දහස් රට, අට දහස් රට යනුවෙන් කොටස් හතරකට බෙදී පැවතිණි. බ්‍රිතාන්‍ය යටත්විජිත පාලන සමයේ දිසාව, කෝරළ, පත්තු වැනි පරිපාලන කොට්ඨාස ක්‍රියාත්මක විය.

ශ්‍රී ලංකාව බ්‍රිතාන්‍ය යටත්විජිතයක් බවට පත්වීමෙන් පසු පාලන කටයුතුවල ඇති වූ වැදගත් වෙනස්වීම්

1833 කොල්බෘක් ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණය

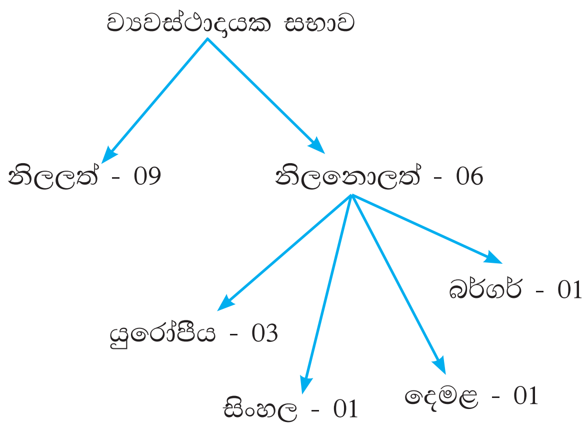

1910 කෲව් මැකලම් ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණය

ව්‍යවස්ථාදායක සභාව

- නිලලත් - 11
- නිලනොලත් - 10
  - ඡන්ද බලයෙන් - 04
    - උගත් ලාංකික - 01
    - යුරෝපීය - 02
    - බර්ගර් - 01
  - නාමකරණයෙන් - 06
    - පහතරට සිංහල - 02
    - උඩරට සිංහල - 01
    - දෙමළ - 02
    - මුස්ලිම් - 01

1921 මැනිං ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණය

ව්‍යවස්ථාදායක සභාව (37)

- නිලලත් - 14
  - නිල බලයෙන් 05
  - ආණ්ඩුකාරවරයා නම් කිරීමෙන් 09
- නිලනොලත් - 23
  - ඡන්ද බලයෙන් - 16
    - ජනවර්ග හා වෘත්තීන් අනුව - 05
      - යුරෝපීය - 02
      - බර්ගර් - 01
      - වෙළඳ මණ්ඩලය - 01
      - පහතරට නිෂ්පාදකයන්ගේ සංගමය - 01
    - පළාත්බද ඡන්ද කොට්ඨාස තුළින් - 11
      - කොළඹ - 01
      - බස්නාහිර පළාත - 02
      - සෙසු පළාත්වලට 1 බැගින් - 08
  - නම් කිරීමෙන් - 07
    - උඩරට සිංහල - 02
    - මුස්ලිම් - 01
    - ඉන්දීය දෙමළ - 01
    - විශේෂ - 03

1931 ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණය

රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව

- පළාත්බද ඡන්ද කොට්ඨාස තුළින් - 50
- රාජ්‍ය නිලධාරීන් -03
  - ➔ රාජ්‍ය ලේකම්
  - ➔ මුදල් ලේකම්
  - ➔ නීති ලේකම්
- ආණ්ඩුකාරයා විසින් නම් කිරීමෙන් - 08

බ්‍රිතාන්‍යයන් විසින් හඳුන්වා දුන් 1833,1910,1921,1924 ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණ මඟින් අභ්‍යන්තර ස්වාධීන පාලනයකට ඉඩකඩක් නොලැබිණි. 1931 දී හඳුන්වා දුන් ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණයෙන් සාපේක්ෂව ලාංකිකයින්ට දේශපාලන මැදිහත්වීමට වැඩි අවස්ථාවක් උදා විය. සර්වජන ඡන්දබලය, පළාත්බද නියෝජනය, විධායක කාරක සභා ක්‍රමය, රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව වැනි ප්‍රගතිශීලී යෝජනා ලාංකේය දේශපාලන ඉතිහාසයේ ඉතා වැදගත් සන්ධිස්ථානයක් විය.

1947 සෝල්බරි ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණය

ද්වි මණ්ඩල පාර්ලිමේන්තුව

- මහජන මන්ත්‍රී මණ්ඩලය (නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය) 101
  - ➔ මහජන ඡන්දයෙන් (95)
  - ➔ අග්‍රාණ්ඩුකාරවරයාගේ නාමකරණයෙන් (06)
- සෙනෙට් සභාව (උත්තර මන්ත්‍රී මණ්ඩලය) 30
  - ➔ අගමැති උපදෙස් පරිදි අග්‍රාණ්ඩුකාරවරයා විසින් (15)
  - ➔ මහජන මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේ ඡන්දයෙන් (15)

- 1948 පෙබරවාරි 04 බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යයෙන් නිදහස ලැබීම
- කැබිනට් ආණ්ඩුක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම
- ද්වි මාණ්ඩලික පාර්ලිමේන්තුව හඳුන්වා දීම
- බ්‍රිතාන්‍ය කිරීටය වෙනුවෙන් අග්‍රාණ්ඩුකාර ධුරයක් ඇති කිරීම
- අවසාන අභියාචනාධිකරණය ලෙස බ්‍රිතාන්‍ය ප්‍රිවි කවුන්සිලය පිළිගැනීම

- රාජ්‍ය සේවා හා අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභා පිහිටුවීම
- සුළු ජාතික අයිතිවාසිකම් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ අවධානය යොමු කිරීම

1972 ශ්‍රී ලංකා පළමු ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව නිර්මාණය කිරීම

- ඩොමිනියන් තත්ත්වය අහෝසි කර ස්වාධීන ජනරජයක් බවට පත් කිරීම
- ඒක මණ්ඩල ව්‍යවස්ථාදයකය ජාතික රාජ්‍ය සභාව ලෙස නම් කිරීම
- අග්‍රාණ්ඩුකාර ධුරය අහෝසි කර ජනාධිපති ධුරයක් ඇති කිරීම
- ශ්‍රී ලංකාවේ අවසාන හා ඉහළ ම උසාවිය ලෙස ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය පිළිගැනීම
- ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා අධිකරණයක් පිහිටුවීම
- රාජ්‍ය සේවා උපදේශක මණ්ඩලය, රාජ්‍ය සේවා විනය මණ්ඩලය සහ අධිකරණ සේවා උපදේශක මණ්ඩලය, අධිකරණ සේවා විනය මණ්ඩලය පිහිටුවීම
- මූලික අයිතිවාසිකම් පරිච්ඡේදයක් ප්‍රථම වරට ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට ඇතුළත් කිරීම

1978 ශ්‍රී ලංකා දෙවන ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව

- විධායක බලය සහිත ජනාධිපති ධුරයක් ඇති කිරීම
- විධායක ජනාධිපති ප්‍රමුඛ අගමැති හා අමාත්‍ය මණ්ඩලයක් හඳුන්වා දීම
- සරල බහුතර නියෝජන ක්‍රමය අහෝසි කර සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය හඳුන්වා දීම
- මහජන ඡන්දයෙන් තේරී පත්වන මන්ත්‍රීවරු 196ක් හා ජාතික ලැයිස්තුවෙන් තේරී පත්වන මන්ත්‍රීවරු 29ක් සහිත 225කින් සමන්විත පාර්ලිමේන්තුවක් හඳුන්වා දීම
- රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව හා අධිකරණ සේවා කොමිෂන් සභාව නැවත හඳුන්වා දීම
- මූලික අයිතිවාසිකම් හඳුන්වා දීම හා ඒවා ආරක්ෂා කිරීමට අවශ්‍ය විධිවිධාන ව්‍යවස්ථාවට ඇතුළත් කිරීම
- පාර්ලිමේන්තු කටයුතු කොමසාරිස් ධුරයක් ඇති කිරීම (ඔම්බුඩ්ස්මන්)

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාව පළාත් නවයකට හා පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක විසිපහකට බෙදා තිබේ. ඒවා පහත දැක්වේ.

බස්නාහිර පළාත	1. කොළඹ
	2. ගම්පහ
	3. කළුතර
මධ්‍ය පළාත	4. මහනුවර
	5. මාතලේ
	6. නුවරඑළිය
දකුණු පළාත	7. ගාල්ල
	8. මාතර
	9. හම්බන්තොට
උතුරු පළාත	10. යාපනය
	11. කිලිනොච්චිය
	12. මන්නාරම
	13. වව්නියාව
	14. මුලතිව්
නැගෙනහිර පළාත	15. මඩකලපුව
	16. අම්පාර
	17. ත්‍රිකුණාමලය
වයඹ පළාත	18. කුරුණෑගල
	19. පුත්තලම
උතුරු මැද පළාත	20. අනුරාධපුර
	21. පොළොන්නරුව
ඌව පළාත	22. බදුල්ල
	23. මොණරාගල
සබරගමුව පළාත	24. රත්නපුර
	25. කෑගල්ල

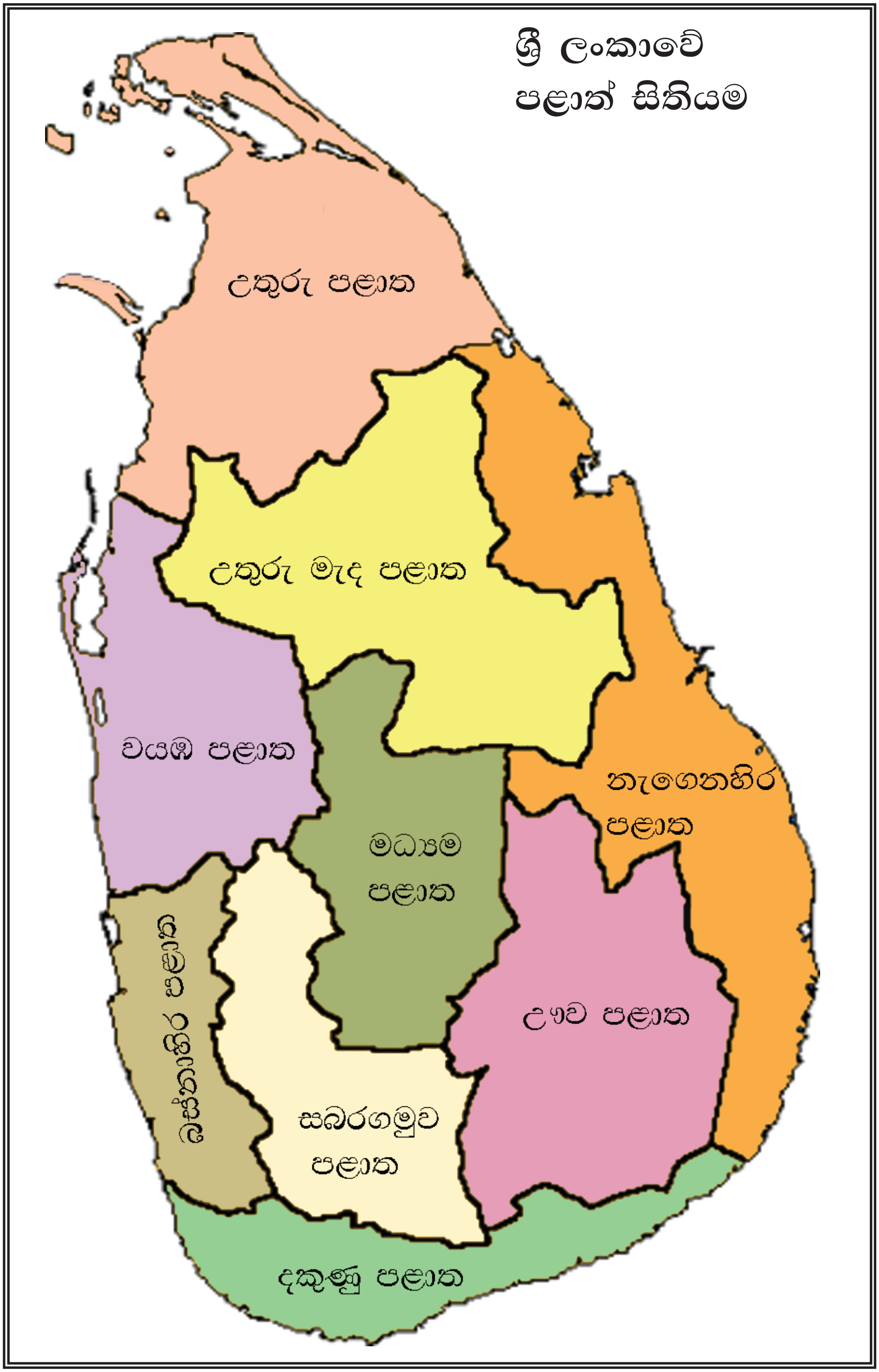
ශ්‍රී ලංකාවේ
පළාත් සිතියම
උතුරු පළාත
උතුරු මැද පළාත
වයඹ පළාත
නැගෙනහිර
පළාත
මධ්‍යම
පළාත
ඌව පළාත
බස්නාහිර පළාත
සබරගමුව
පළාත
දකුණු පළාත

ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත්

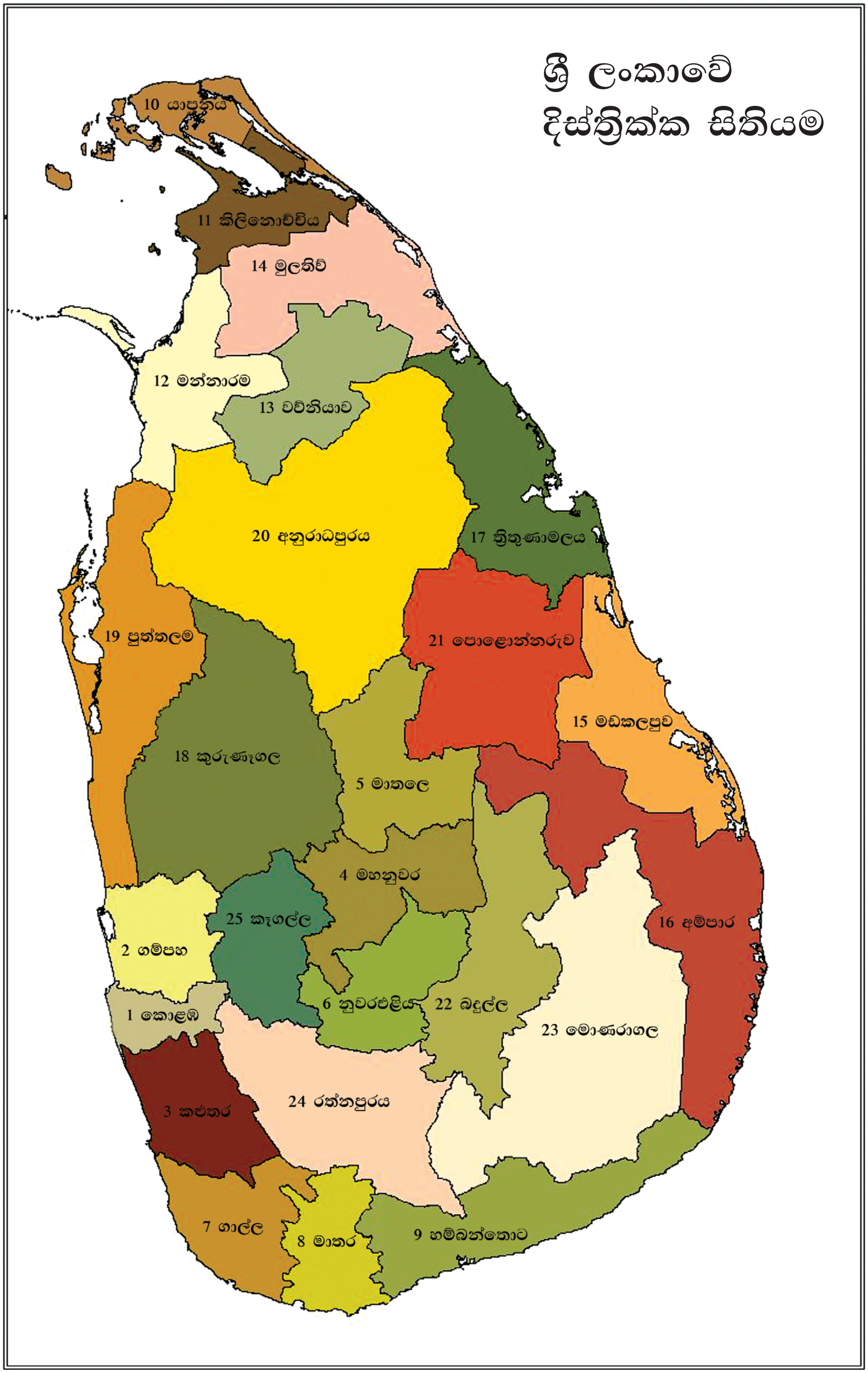

ශ්‍රී ලංකාවේ දිස්ත්‍රික්ක

ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් සභා ක්‍රමය

ශ්‍රී ලංකාවේ බලය බෙදීම පිළිබඳ ව අදහස ක්‍රියාවට නැංවීමට ගත් උත්සාහයන් කිහිපයකි. එනම්

1928 - ඩොනමෝර් කොමිෂන් සභා වාර්තාව

1945 - සොල්බරි කොමිෂන් සභා වාර්තාව

1957 - "රට සභා" බණ්ඩාරනායක චෙල්වනායගම් ගිවිසුම

1965 - "දිස්ත්‍රික්ක සභා" ඩඩ්ලි සේනානායක - චෙල්වනායගම් ගිවිසුම

1980 - දිස්ත්‍රික්ක සංවර්ධන සභා පිහිටුවීම

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ 13වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය සහ 1987 අංක 42 දරණ පළාත්සභා පනත අනුව 1987 සිට පළාත්සභා ස්ථාපිත කිරීමට ව්‍යවස්ථාමය හා නෛතතික විධි විධාන ද සලස්වනු ලැබිණි. 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානයන්ට යටත් ව සෑම පළාතක් සඳහා ම පළාත් සභාවක් පිහිටුවීමට කටයුතු සලසා ඇත. 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ අටවන උපලේඛනයට අනුව ශ්‍රී ලංකාව පළාත් නවයකට බෙදා ඇත.

පළාත් සභාවලින් සිදු වන්නේ මධ්‍යම ආණ්ඩුව වෙත ඒකරාශි වී ඇති ව්‍යවස්ථාදායක, විධායක හා අධිකරණ බලතල යම් යම් සීමාවන්ට යටත්ව, ඒ ඒ පළාත්වල මහජන ඡන්දයෙන් තේරී පත් ව පළාත් මට්ටමේ මහජන නියෝජිතයන්ගෙන් සැදුම්ලත් "පළාත් සභා" වෙත බෙදා හරිනු ලැබීමයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් පාලනය

ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් පාලනය සම්බන්ධ දීර්ඝ ඉතිහාසයක් තිබෙන බව ඓතිහාසික කරුණුවලින් පැහැදිලි වේ. නිදසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- වගකීම් දැරුවන් ගමික, පරුමක, ගම්බෝජක වැනි නම්වලින් හැඳින්වීම. නගර ප්‍රධානීන් නගර ගුත්තික ලෙස හැඳින්වීම.
- වේවැල්කැටිය ශිලා ලේඛනයට අනුව ගම් 10ක් පාලන ඒකකයක් ලෙස සලකා දසගම් පාලනය පිළිබඳ ව සඳහන් වීම
- මහනුවර රාජධානි සමයේ පාලනය සඳහා දසගම් පාලනය පිළිබඳ සඳහන් වීම
- මහනුවර රාජධානි සමයේ පාලනය සඳහා මහ දිසා 04ක් දිසා 08ක් හා රටවල් 09කට රාජධානිය බෙදා තිබූ බව සඳහන් වීම
- ගම් සභාවක් මඟින් ගම පාලනය වූ බව 1681 රොබට් නොක්ස් වාර්තාවේ සඳහන් වීම

පාලන කටයුතුවලට ජනතා සහභාගිත්වය ඇති කර ගැනීමත්, ඒ ඒ ප්‍රදේශවල ජනතාවගේ අදහස් අනුව ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාව මත මධ්‍යම ආණ්ඩුවේ ප්‍රතිපත්ති සකස් කර ගැනීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම පළාත් පාලන ක්‍රමයෙන් අපේක්ෂා කෙරේ. ප්‍රාදේශීය හා නාගරික වශයෙන් මධ්‍යම ආණ්ඩුව විසින් පිහටුවා තිබෙන අතර අදාළ ප්‍රදේශයේ

ජනතාව තෝරා පත් කළ නියෝජිතයන්ගෙන් පළාත් පාලන ආයතන සමන්විත වේ. මෙම ආයතනවල කාර්යය වන්නේ මධ්‍යම ආණ්ඩුවේ බලතල ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කිරීමයි. විශේෂයෙන් ප්‍රජා සේවාවන් වඩා කාර්යක්ෂම ව පවත්වා ගෙන යාම තුළින් ප්‍රජා සංවර්ධනය විධිමත් කිරීමේ අරමුණින් ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ පළාත් පාලන ආයතන පිහිටුවනු ලැබී ය.

- 1865 මහනගර සභා ආඥා පනත යටතේ මහ නගර සභා පිහිටුවීම-කොළඹ, මහනුවර, ගාල්ල
- 1934 ආඥා පනත යටතේ ගම් සභා පිහිටුවීම
- 1939 ආඥා පනත යටතේ නගර සභා පිහිටුවීම
- 1956 ආඥා පනත යටතේ සුළු නගර සභා පිහිටුවීම
- 1980 සුළු නගර සභා සහ ගම් සභා අහෝසි කර දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන සභා පිහිටුවීම
- 1987 ප්‍රාදේශීය සභා පිහිටුවීම

මධ්‍යම ආණ්ඩුවේ කාර්යය පහසු කිරීමටත් ප්‍රජා අවශ්‍යතා ඉතා කඩිනමින් ජනතාවට ඉටු කර දීම සඳහාත් පළාත් පාලන ආයතන පද්ධතියක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක වෙයි.

ශ්‍රී ලංකාව මධ්‍යම ආණ්ඩුවකින් ද, පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන ආයතන යන ආණ්ඩු ස්තර කිහිපයකින් ද පාලන කටයුතු මෙහෙයවනු ලබයි.

ප්‍රාදේශීය ඒකකවලට බලය විමධ්‍යගත කිරීමට බලපෑ හේතු

ශ්‍රී ලංකාවේ බලය විමධ්‍යගත කිරීම සඳහා වර්තමානයේ පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන ආයතන පිහිටුවා ඇත.

- ඒකීය රාජ්‍ය ව්‍යුහයක් තුළ පළාත් මට්ටමින් ජනතාවට බලය පැවරීම
- පළාත් මට්ටමින් විවිධ ජන කොටස්වල සංස්කෘතික හා භාෂාමය අනන්‍යතා තහවුරු කිරීම
- ඒ ඒ පළාත්වල සංවර්ධන හා පරිපාලනමය කටයුතු කඩිනම් කිරීම හා එමඟින් ජන ජීවිතයේ දෛනික කටයුතු, පැන නැඟුණු ගැටලු වඩාත් පහසු කරවීම
- ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය වේගවත් කිරීම
- ප්‍රාදේශීය සම්පත් හඳුනා ගැනීම හා ඒවා කාර්යක්ෂම ව යොදා ගැනීම
- පාලන කටයුතු සඳහා පුළුල් ජනතා සහභාගිත්වයක් ඇති කිරීම
- ජනතාවගේ මූලික අවශ්‍යතා පහසුවෙන් ඉටු කර ලීම
- ජනතාවට වඩාත් සමීප වූ පරිපාලන ඒකක පිහිටුවීම
- ප්‍රාදේශීය නායකත්වය වර්ධනය කිරීම මඟින් ජාතික නායකත්වයට හා තරුණ නායකත්වයට අවස්ථාව ලබා දීම
- මධ්‍යම ආණ්ඩුවේ කාර්යයන් ලිහිල් කිරීම

බලය විමධ්‍යගත කිරීමේ දී මතුවන ගැටලු

- සම්පත් බෙදී යාමේ විෂමතා නිසා සමහර ප්‍රාදේශීය ඒකකවලට වාසිත් ඇතැම් ප්‍රාදේශීය සභාවලට අවාසිත් සිදු වීම
- ප්‍රාදේශීය පාලන ඒකකවල කාර්යභාරය හ ජනතා අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමට යොමුවිය යුතු ආකාරය පිළිබඳ ව ජනතාවගේ දැනුම ප්‍රමාණවත් නොවීම
- බලතල ක්‍රියාවට නැංවීම සම්බන්ධයෙන් මධ්‍යම ආණ්ඩුව හා ප්‍රාදේශීය ඒකක අතර ගැටලු ඇති වීම
- සංවර්ධන කාර්යයන් ඉටු කිරීමේ දී පළාත් සභාවලට හා පළාත් පාලන ආයතනවලට ප්‍රමාණවත් බලතල නොමැති වීම
- සංවර්ධන සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට මුදල් උපයා ගැනීමේ දුෂ්කරතා
- ආයතන කිහිපයක් එක ම කාර්යයෙහි යෙදීම නිසා එම ආයතනවල වගවීම හා වගකීම සම්බන්ධ ගැටලු මතු වීම

ක්‍රියාකාරකම් - I

- පන්තියේ ශිෂ්‍ය - ශිෂ්‍යාවන් කණ්ඩායම් කිහිපයකට බෙදන්න.
- 1833-1947 ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණ තුළින් හඳුන්වා දුන් යෝජනා වෙන් වෙන් වශයෙන් සටහන් කරගෙන සාකච්ඡා කරන්න.
- කණ්ඩායම තුළින් අහඹු ලෙස නම් කරන ශිෂ්‍යයකු හෝ ශිෂ්‍යාවක සටහන් කරගත් තොරතුරු නිර්මාණශීලී ව ඉදිරිපත් කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම් - II

- 1833 - 1947 ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණවල ව්‍යවස්ථාදායක සභාවන්හි වෙනස්වීම් සංඛ්‍යා සටහන් පහසුවෙන් හඳුනා ගැනීම සඳහා සංක්ෂිප්ත සටහනක් නිර්මාණය කරන්න. (සංකල්ප සිතියමක්)

  හොඳ ම නිර්මාණ පන්තියේ ප්‍රදර්ශනය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම් - III

- අපේ රටට වඩාත් උචිත වන්නේ කැබිනට් ආණ්ඩුක්‍රමයක් ද නැතිනම් ජනාධිපති ආණ්ඩුක්‍රමයක් ද යන මාතෘකාව යටතේ විවාදයක් සංවිධානය කරන්න. විවාද කණ්ඩායම් දෙක සහ විනිශ්චය මණ්ඩලය සිසුන් අතරින් තෝරා ගන්න ඉතිරි සිසුන් හා හැකිනම් 10 ශ්‍රේණියේ සිසුන් ද නරඹන්නන් ලෙස එක් කර ගන්න.

ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍යම ආණ්ඩුව, පළාත් සභාවල හා පළාත් පාලන ආයතනවල බලතල හා කාර්යයන්

- මධ්‍යම ආණ්ඩුවේ ව්‍යුහය - බලතල හා කාර්යයන්

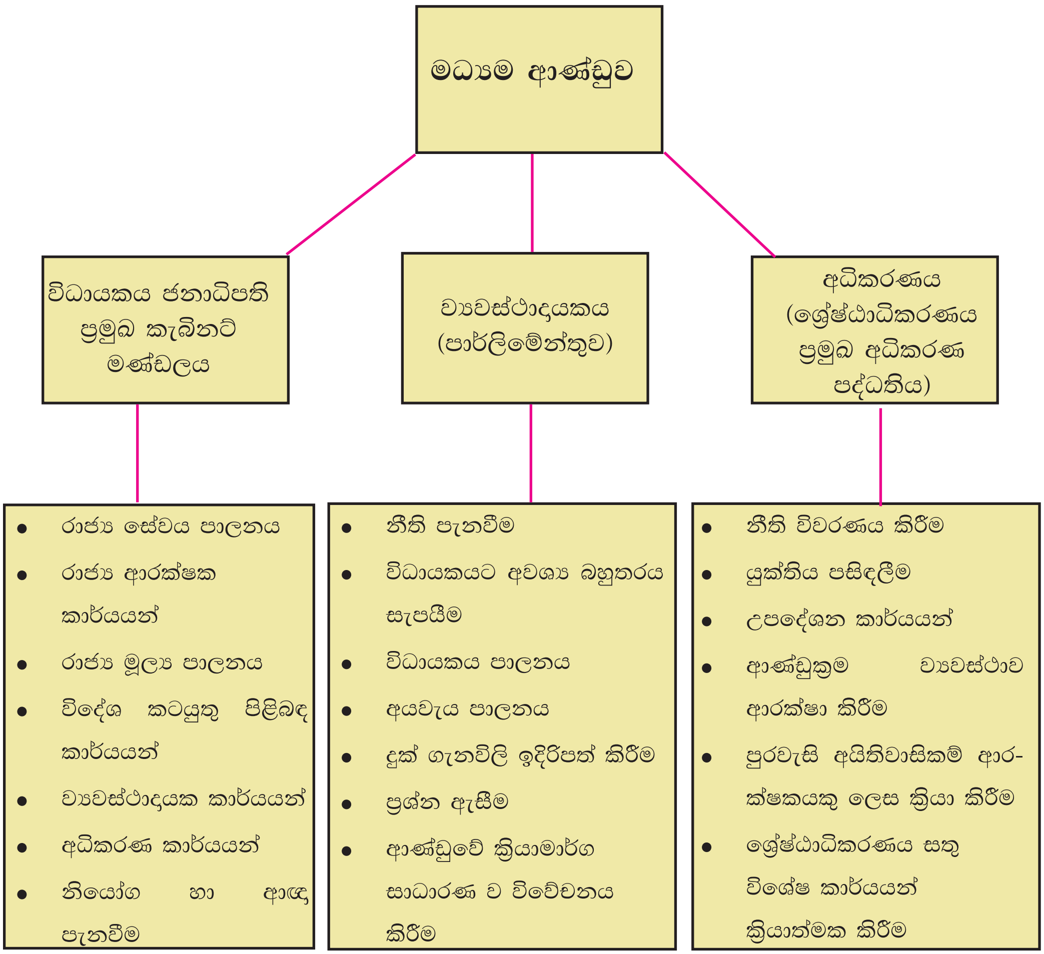

විධායකය

1978 දෙවන ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට අනුව ජනාධිපතිවරයා රජයේ ප්‍රධානියා ද, විධායකයේ ප්‍රධානියා ද, සන්නද්ධ සේවාවන්හි සේනාධිනායකයා ද වන අතර ආණ්ඩුවේ ප්‍රධානියා ලෙස ද කටයුතු කරයි.

1978 ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 30(1) ව්‍යවස්ථාවට අනුව විධායක ජනාධිපති තනතුර මෙසේ හඳුන්වා ඇත.

"ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ ජනාධිපතිවරයෙක් වන්නේ ය. ජනාධිපතිවරයා රජයේ ප්‍රධානියා ද විධායකයේ ප්‍රධානියා ද ආණ්ඩුවේ ප්‍රධානියා ද සන්නද්ධ සේවාවන්හි සේනාධිනායකවරයා ද වන්නේ ය"

1978 ජනාධිපතිවරයා සතු ව්‍යවස්ථාදායක බලතල

- පාර්ලිමේන්තුව කැඳවීම, වාර අවසාන කිරීම හා විසුරුවා හැරීම
- පාර්ලිමේන්තු සැසි වාර ආරම්භයේ ආණ්ඩුවේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය ඉදිරිපත් කිරීම
- විශේෂ පනත් කෙටුම්පත් ජනමත විචාරණයකට යොමු කිරීම

උදහරණ :-

1. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 1,2,3,6,7,8,9,10,11,30(2) සහ 62(2) වගන්ති සංශෝධනය
2. අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් ජනමත විචාරණයකින් සම්මත විය යුතු යැයි තීරණය කළ පනත්
3. ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් ජනමත විචාරණයකින් සම්මත විය යුතු යැයි තීරණය කළ පනත්

- ජනමත විචාරණයකින් සම්මත වූ පනතක් නීතිගත කිරීම
- පාර්ලිමේන්තුව ඇමතීම, සංදේශ යැවීම

1978 ව්‍යවස්ථාදායකය (පාර්ලිමේන්තුව)

දෙවන ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ ව්‍යවස්ථාදායකය "පාර්ලිමේන්තුව" නමින් හඳුන්වයි. පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කරන මන්ත්‍රීවරුන් 225 දෙනාම ව්‍යවස්ථාදායකයේ සාමාජිකයෝ වෙති.

- ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුකූල ව, මැතිවරණ දිස්ත්‍රික්ක 22ක ඡන්ද හිමියන් විසින් තෝරා පත් කර ගනු ලබන මන්ත්‍රීවරුන් 196 දෙනෙකු සහ ජාතික ලැයිස්තුවෙන් තෝරා පත් කළ මන්ත්‍රීවරු 29 දෙනෙකුගෙන් පාර්ලිමේන්තුව සමන්විත වේ.

• මහජන ඡන්දයෙන් තේරී පත්වන මන්ත්‍රී සංඛ්‍යාව	-	196
• ජාතික ලැයිස්තුවෙන් තේරී පත්වන මන්ත්‍රී සංඛ්‍යාව	-	29
• පාර්ලිමේන්තුවේ මුළු මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව	-	225

1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ සඳහන් පරිදි පාර්ලිමේන්තුවේ නිල කාලය වසර හයකි. ඒ අනුව අවුරුදු හයකට වරක් පැවැත්වෙන පාර්ලිමේන්තු මහ මැතිවරණයක් මඟින් ව්‍යවස්ථාදායකය සඳහා නියෝජිතයින් තෝරා පත් කර ගනී.

ව්‍යවස්ථාදායකයේ (පාර්ලිමේන්තුවේ) බලතල හා කාර්යයන්

"මහා මැතිවරණයකින් පසු තේරී පත්වන පාර්ලිමේන්තුවේ පළමු කාර්යය වන්නේ, පාර්ලිමේන්තුව මෙහෙයවීම සඳහා කථානායකවරයකු, නියෝජ්‍ය කථානායකවරයකු හා නියෝජ්‍ය කාරක සභා සභාපතිවරයකු මන්ත්‍රීවරුන්ගේ ඡන්දයෙන් තෝරා පත් කර ගැනීමයි."

1. නීති සම්පාදනය කිරීම/නීති පැනවීම
2. විධායකය පාලනය කිරීම
3. අයවැය පාලනය/ මූල්‍ය පාලනය
4. ප්‍රශ්න ඇසීම
5. විධායකයට අවශ්‍ය බහුතරය සැපයීම
6. මහජන දුක්ගැනවිලි ඉදිරිපත් කිරීම
7. ආණ්ඩුව ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග සාධාරණ ව විවේචනය කිරීම
8. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව සංශෝධනය කිරීමට දායක වීම
9. දෝෂාභියෝග ඉදිරිපත් කිරීම
10. විශ්වාසභංග යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම
11. අනාගත පාලකයින් පුහුණු කිරීම
12. නීති සම්මත කිරීම

අධිකරණයේ බලතල හා කාර්යයන්

ශ්‍රී ලංකාවේ අධිකරණ ආයතන රාශියක් පවතී. ඒ පිළිබඳ "නීතිය හා යුක්තිය" ඒකකයේ පැහැදිලි ව සඳහන් කර ඇත. මෙම විවිධ අධිකරණ ආයතන මඟින් ඉටු කරනු ලබන ප්‍රධාන කාර්යයන් කිහිපයකි, එනම්,

1. නීති විවරණය කිරීම
2. නඩු විනිශ්චය කිරීම/යුක්ති පසිඳලීම
3. පුරවැසි අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම
4. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව ආරක්ෂා කර දීම
5. පළාත් සභා, පළාත් පාලන ආයතන හා මධ්‍යම ආණ්ඩුව අතර ඇතිවන ගැටුම් විසඳීම
6. නීති සම්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දීම

10 ශ්‍රේණිය පුරවැසි අධ්‍යාපනය පෙළපොතේ "බලය විමධ්‍යගත කිරීම හා බලය බෙදාහැරීම" ඒකකයේ පිටු අංක 45-51, පළාත් සභාවල බලතල හා කාර්යයන් අධ්‍යයනය කරන්න.

පළාත් පාලන ආයතනවල ව්‍යුහය - බලතල හා කාර්යයන්

වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක වන පළාත් පාලන ආයතන වර්ග තුනකි.

- මහනගර සභා
- නගර සභා
- ප්‍රාදේශීය සභා

මධ්‍යම ආණ්ඩුව මඟින් ප්‍රාදේශීය ව ඉටු කළ යුතු සංවර්ධන කටයුතු හා සුබසාධන කටයුතු පහසු කර ගැනීම සහ කාර්යක්ෂම මහජන සේවාවක් සැපයීම ඉලක්ක කර ගනිමින් පළාත් පාලන ආයතන පිහිටුවා ඇත. එමඟින් ප්‍රාදේශීය අවශ්‍යතා පහසුවෙන් හඳුනාගෙන මහජනතාවට කඩිනම් සේවාවක් සැපයීම සඳහා මෙම ආයතන ක්‍රියාත්මක වේ.

- මහනගර සභාවක ප්‍රධානියා - නගරාධිපති (පුරපති)
- නගර සභාවක ප්‍රධානියා - සභාපති
- ප්‍රාදේශීය සභාවක ප්‍රධානියා - සභාපති

මෙම ආයතන සඳහා නියෝජිතයින් තෝරා පත් කරගනු ලබන්නේ වසර 04කට වරක් පවත්වනු ලබන "පළාත් පාලන ආයතන" මැතිවරණ මඟිනි. නාගරික ප්‍රදේශවලින් මෙන් ම ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලින් ද දේශපාලන නායකයින් බිහිවීමට පළාත් පාලන ආයතන මැතිවරණ උපකාරී වේ.

ක්‍රියාකාරකම්

- ඔබේ ප්‍රදේශයේ ප්‍රාදේශීය සභා, නගර සභා, මහ නගර සභාවලට තරග කරමින් ජයග්‍රහණය කළ නියෝජිතයින් ජාතික දේශපාලනයට එක්ව තිබේ ද? ගුරුතුමා/ගුරුතුමිය සමඟ සාකච්ඡා කරන්න.

මහ නගර සභා

1947 අංක 16 දරන මහ නගර සභා ආඥා පනත මඟින් මහ නගර සභා පිහිටුවා ඇත. යම් ප්‍රදේශයක් සඳහා මහ නගර සභාවක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම, එහි සීමාව නිශ්චය කිරීම එයට නමක් නියම කිරීමේ බලය විෂය භාර අමාත්‍යවරයාට පවරා ඇත. මහ නගර සභාවක් ඇති කරනු ලබන්නේ ඉහළ මට්ටමේ නාගරික ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරන ප්‍රදේශ සඳහා ය. දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ මහ නගර සභා 23ක් ක්‍රියාත්මක වේ. මහ නගර සභාව නගරාධිපතිවරයෙක්, නියෝජ්‍ය නගරාධිපතිවරයෙක් සහ සභිකයින්ගෙන් සමන්විත වේ

මහ නගර සභාවලට පැවරී ඇති බලතල

- නාගරික කලාපයට ජලය සැපයීම
- විදුලි ආලෝකය සැපයීම

- නගර අලංකාර කිරීම
- කුණු කසල ඉවත් කිරීම
- අලුත් මාර්ග ඉදි කිරීම
- නිවාස යෝජනා ක්‍රම සකස් කිරීම
- පුස්තකාල පහසුකම් ඇති කිරීම
- ප්‍රජා ශාලා ඇති කිරීම
- ක්‍රීඩාපිටි, ක්‍රීඩාගාර පවත්වා ගෙන යාම
- පොදු වැසිකිළි - කැසිකිළි පවත්වා ගෙන යාම
- විනෝද ස්ථාන පාලනය කිරීම
- කිරුම් මිනුම් කටයුතු පාලනය
- සුළු වාරිමාර්ග නඩත්තුව/පොදු ළිං, පොදු නාන ස්ථාන පවත්වා ගෙන යාම

නගර සභා

1939 අංක 61 දරන නගර සභා ආඥා පනත යටතේ නගර සභා පිහිටුවා ඇත. මහ නගර සභා මෙන් ම යම් නගර සභාවක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම, එහි සීමාව නිශ්චය කිරීම, එයට නමක් නියම කිරීමේ බලය විෂයභාර අමාත්‍යවරයාට හිමි වේ. දැනට ලංකාවේ නගර සභා 41ක් ක්‍රියාත්මක වේ. නගර සභාව සභාපතිවරයෙක් උපසභාපතිවරයෙක් සහ සභිකයින්ගෙන් සමන්විත වේ. මහ නගර සභාවලට පැවරී ඇති බලතල නගර සභාවලට ද හිමි වේ.

ප්‍රාදේශීය සභා

1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනත මඟින් ප්‍රාදේශීය සභා පිහිටුවා ඇත. දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාදේශීය සභා 271ක් ක්‍රියාත්මක වේ. මහ නගර සභා, නගර සභාවල මෙන් ම ප්‍රාදේශීය සභාවක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම, එහි සීමාව නිශ්චය කිරීම, එයට නමක් නියම කිරීමේ බලය විෂය භාර අමාත්‍යවරයාට හිමි වේ. ප්‍රාදේශීය සභා සීමාව බොහෝවිට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස ප්‍රදේශයකට සීමා වේ. සෑම ප්‍රාදේශීය සභාවක් ම සභාපතිවරයෙක්, උපසභාපතිවරයෙක් සහ සභිකයින්ගෙන් සමන්විත වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහනයෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් ජීවත් වන්නේ ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශ තුළය. මහ නගර සභා සතු බලතල හා කාර්යයන් බොහොමයක් ප්‍රාදේශීය සභාවලට ද හිමි වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් පාලන ආයතන - 2015

පළාත	මහනගර සභා	නගර සභා	ප්‍රාදේශීය සභා	එකතුව
බස්නාහිර පළාත	07	14	27	48
මධ්‍යම පළාත	04	06	33	43
දකුණු පළාත	03	04	42	49
උතුරු පළාත	01	05	28	34
නැගෙනහිර පළාත	03	05	37	45
වයඹ පළාත	01	03	29	33
උතුරු මැද පළාත	01	00	25	26
ඌව පළාත	02	01	25	28
සබරගමුව පළාත	01	03	25	29
එකතුව	**23**	**41**	**271**	**335**

ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් පාලන ආයතනවලට පැවරී ඇති කාර්යයන් ප්‍රධාන තේමා තුනක් යටතේ දැක්විය හැකි ය.

1. පොදු මංමාවත් -
   - මංමාවත් ආරක්ෂා කිරීම
   - නඩත්තු කිරීම
   - ඉදි කිරීම
   - ස්ථාන මැන බේරුම් කිරීම හා අවහිරතා ඉවත් කිරීම
   - ජල මාර්ග හා ශුද්ධ පවිත්‍ර කටයුතු සඳහා නළ යෙදීම
   - අතුරු පාරවල් ඉදි කිරීම

2. මහජන සෞඛ්‍ය -
   - පොදු කානු ඉදිකිරීම, අලුත්වැඩියා කිරීම
   - මහජන වැසිකිළි ඉදිකිරීම හා නඩත්තු කිරීම
   - මලාපවහන පද්ධති ක්‍රමවත් ව පවත්වා ගෙන යාම
   - අහිතකර ගොඩනැගිලි ඉවත් කිරීම
   - පීඩාවන් පරීක්ෂා කිරීම
   - මහජන සෞඛ්‍ය සේවා වැඩිදියුණු කිරීම

3. පොදු උපයෝගිතා සේවා -
- පොදු ස්ථානවලට විදුලි ආලෝකය ලබා දීම
- මහජන වෙළඳපොළ පවත්වා ගැනීම
- උයන් වතු, ක්‍රීඩා පිට්ටනි පවත්වා ගෙන යාම
- ජල සම්පාදනය
- පොදු නාන ස්ථාන පවත්වා ගෙන යාම
- පොදු කියවීම් ශාලා පවත්වා ගෙන යාම

පළාත් සභාවල සහ පළාත් පාලන ආයතනවල ප්‍රයෝජන

- මහජන උපයෝගිතා සේවාවන් පහසුවෙන් ලබාගත හැකි වීම
- ප්‍රාදේශීය නායකයින්, ජාතික නායකයින් බිහි වීමට පසුබිම සැකසීම
- ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන කටයුතු ඵලදායී ලෙස ඉටුකර ගැනීම සහ වේගවත් කිරීම
- සෞඛ්‍ය හා සනීපාරක්ෂක කටයුතු සංවිධානාත්මක ව පවත්වා ගෙන යාම
- ළදරු පාසල්, මාතෘ සායන, ආයුර්වේද බෙහෙත්ශාලා මඟින් ජනතාවගේ අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය පහසුකම් වර්ධනය කිරීම
- නාගරික හා ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල **ජනතාවගේ විවේකය, විනෝදය සහ දැනුම ඵලදායී ලෙස පවත්වා ගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම**

ක්‍රියාකාරකම්

- ඔබ පාසල පිහිටි ප්‍රදේශය අයත් පළාත් පාලන ආයතනයෙන් ඉටුවන සේවා පිළිබඳ ව අධ්‍යයනය කරන්න.
- පළාත් පාලන ආයතන අධ්‍යයනය සඳහා ක්ෂේත්‍ර චාරිකාවක් සංවිධානය කරන්න.

නැත්නම්

- පළාත් පාලන ආයතනයේ වගකිව යුතු නිලධාරියකු පාසලට කැඳවා එම ආයතනයෙන් ඉටුවන සේවාව පිළිබඳ සාකච්ඡාවක් සංවිධානය කරන්න.
- අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍ර චාරිකාව හෝ සාකච්ඡාව ඇසුරින් "පළාත් පාලන ආයතන සහ ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය" මැයෙන් පොත් පිංචක් සකස් කරන්න.

පුරවැසියා කෙරෙහි ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්තරවල වගකීම් හා වගවීම්

ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්තරයන් වන මධ්‍යම ආණ්ඩුව, පළාත් සභා මෙන් ම පළාත් පාලන ආයතනවල මූලික වගකීම වන්නේ රාජ්‍යයේ නීතිය සහ සාමය පවත්වා ගෙන යමින් ජනතා අවශ්‍යතා උපරිම අයුරින් ඉටු කර දීමයි. ජනතා නියෝජිතයින් මෙන් ම මහජන සහභාගිත්වය ද මෙහි දී කැපී පෙනේ.

පුරවැසියා කෙරෙහි ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්තරවල වගකීම් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- ප්‍රාදේශීය ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම තුළින් ජාතික ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම
- ප්‍රාදේශීය ආර්ථිකය වැඩි දියුණු කිරීමෙන් ජාතික සංවර්ධනය ඇති කිරීම
- නීතිය හා සාමය ආරක්ෂා කිරීම
- මහජන අවශ්‍යතාවලට අනුව නීතිරීති ප්‍රඥප්ති සකස් කිරීම
- ජාතික අභිමානය ඉහළ නැංවීම
- පරිසර කළමනාකරණය හා පරිසර සංරක්ෂණය සිදු කිරීම
- සංස්කෘතික උරුමයන් ආරක්ෂා කිරීම
- සමාජ සංහිඳියාව ඇති කිරීම
- මහජන උපයෝගිතා සේවා සංවිධානාත්මක ව ඉටු කිරීම
- ප්‍රාදේශීය හා ජාතික සංවර්ධන කටයුතු සැළසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම
- පොදු දේපළ පවත්වා ගෙන යාම, ආරක්ෂා කිරීම හා සංවර්ධනය කිරීම
- මානව සම්පත් සංවර්ධනය හා යහපත් නායකයින් බිහි කිරීම

"වගකීම" යනු තමාට පැවරෙන කාර්ය හොඳින් ඉටු කිරීමයි.

"වගවීම" යනු එම වගකීම ඉටු කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ බැඳීමයි.

මධ්‍යම ආණ්ඩුව පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන ආයතන කෙරෙහි පුරවැසියාගෙන් ඉටුවිය යුතු වගකීම් හා යුතුකම් :-

ජාතික ආරක්ෂාව පවත්වාගෙන යාමට සහාය වීම

- ඵලදායී ජීවන වෘත්තියක නියැලීම
- අල්ලස, දූෂණය, නාස්තිය, වංචාව පිටු දැකීම
- නිදහස, සාධාරණත්වය සහ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම
- පොදු පහසුකම් අරපිරිමැස්මෙන් භාවිතය හා ඒවා ආරක්ෂා කිරීම

- ජාතික අභිමානය, ජාතික උරුම රැක ගැනීමට සහ ආරක්ෂා කිරීමට දායක වීම
- දරුවන්ට, වැඩිහිටියන්ට, ආබාධිතයින්ට, රෝගීන්ට රැකවරණය, පෝෂණය සහ ආදරය ලබා දීම
- රජයේ සුබසාධන සේවා අයථා ලෙස පරිහරණයෙන් වැලකීම හා ඒවා ආරක්ෂා කිරීමට දායක වීම

සමාජ සංවර්ධනයට සහ යහපාලනයට සහය වීම

- ගැටුම් ඇති කර ගැනීමෙන් වැලකීම හා ගැටුම් වැළැක්වීමට දායක වීම
- විවිධ ජන කොටස්වල අනන්‍යතාව ආරක්ෂා කිරීම හා ඒවාට ගරු කිරීම
- අන්‍ය මත ඉවසීම සහ සාධාරණ ව කටයුතු කිරීම
- සාකච්ඡා මාර්ගයෙන් ගැටලු විසඳා ගැනීම හා ප්‍රචණ්ඩකාරී ක්‍රියා සඳහා යොමු වීමෙන් ඇති වන අවාසිදායක තත්ත්වයන් පිළිබඳ අවබෝධය
- ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනයට ක්‍රියාකාරී ව සහාය වීම හා මඟ පෙන්වීම
- විවිධ ආපද සහ සහන සේවාවන් ලබා ගැනීමේ දී අවංක ව හා නිවැරැදි ව කටයුතු කිරීම

පරිසර කළමනාකරණයට දායක වීම

- ස්වාභාවික පරිසරය ආරක්ෂා කර ගැනීම, රැක ගැනීම සහ එහි වැදගත්කම පිළිබඳ අවබෝධය
- ස්වාභාවික පරිසරය විනාශ කිරීමට හවුල් නොවීම සහ විනාශ කරන්නන් ඉන් වැළැක්වීමට කටයුතු කිරීම
- කසල බැහැර කිරීම වගකීමෙන් ක්‍රමවත් ව සිදු කිරීම
- විවිධ අහිතකර ද්‍රව්‍ය පරිසරයට මුදා හැරීමෙන් වැලකීම
- යහපත් පුරවැසියකු ලෙස හැමවිට ම කටයුතු කිරීම

ශ්‍රී ලාංකික පුරවැසියන් ලෙස අප මව්බිමට ආදරය කළ යුතු අතර අභිමානවත් ජාතියක් වශයෙන් නැගී සිටීමට ජාතික සමගිය තහවුරු කරගත යුතු ය. සැම විට ම සාධාරණ ව හා යුක්ති සහගත ව කටයුතු කිරීමට වගබලා ගත යුතු ය. රටෙන් අපට ඉටු විය යුතු යුතුකම් පිළිබඳ සැලකිලිමත් වනවා මෙන් ම අපෙන් රටට ඉටු විය යුතු යුතුකම් ද නොපිරිහෙලා ඉටු කළ යුතු ය. ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්තරවල කාර්යභාරය මහජන කටයුතු පහසු කරවීමයි. මෙම විවිධ ආයතනවල කටයුතු කරන්නේ ද මහජනයා වෙනුවෙන් මහජනයාම ය. ඒ නිසා පුරවැසි යුතුකම් නොපිරිහෙලා ඉටු කිරීම, අල්ලස, දූෂණය,

නාස්තිය වලක්වමින් කටයුතු කිරීම අප සතු යුතුකම හා වගකීමයි. ඔබ ද වගකීමෙන් කටයුතු කරන ආදර්ශමත් පුරවැසියකු වීම ජාතියේ බලාපොරොත්තුවයි.

ක්‍රියාකාරකම්

- පුරවැසියා කෙරෙහි ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්තරවල වගකීම් හා පුරවැසියාගෙන් ඉටුවිය යුතු යුතුකම් ලැයිස්තුවක් සෑම ශිෂ්‍ය-ශිෂ්‍යාවක් විසින් වෙන වෙනම සකස් කරන්න.
- පන්තියේ ශිෂ්‍ය-ශිෂ්‍යාවන් කණ්ඩායම් කිහිපයකට බෙදී තම තමන් සකස් කර ගත් ලැයිස්තුවල සඳහන් කරුණු පිළිබඳ සාකච්ඡා කර ඉතා වැදගත් කරුණු පිළිවෙලින් පෙළ ගස්වා ගන්න.
- එක් එක් කණ්ඩායම් තම කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.
- ගුරුවරයාගේ සහාය ඇතිව කණ්ඩායම් ඉදිරිපත් කළ ඉතා ම වැදගත්ම කරුණු පෝස්ටරයක් ලෙස සකස් කර පන්තියේ ප්‍රදර්ශනය කරන්න.